

Sygn. akt III RC 572/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: protokolant sądowy – stażysta Anna Niedbalska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2015 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa mał. I. S. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową A. S.

przeciwko T. S. i B. S.

o alimenty

I. powództwo przeciwko pozwanym T. S. i B. S. oddala;

II. odstępuje od obciążania powoda zwrotem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Pruszkowie w dniu 13 listopada 2014 r. został złożony pozew małoletniego I. S. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego A. S. o zasądzenie solidarnie od T. S. i B. S. – dziadków małoletniego powoda alimentów w kwocie 1200 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pełnomocnik zostało wskazane, że ojciec małoletniego – M. S. postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 09 maja 2011 r. w sprawie rozwodowej IV C 780/10 został zobowiązany do łożenia tytułem zabezpieczenia alimentów na małoletniego po 500 zł miesięcznie. Wyrokiem z dnia 22 września 2014 r. małżeństwo A. S. i M. S. zostało rozwiązane przez rozwód. W wyroku rozwodowym alimenty na rzecz małoletniego zostały zasądzone w wysokości 600 zł miesięcznie. M. S. nie płaci alimentów. Egzekucja wobec niego jest bezskuteczna. Alimenty są wypłacane z funduszu alimentacyjnego. Matka małoletniego zarabia 2800 zł brutto, mieszka w dwupokojowym mieszkaniu z małoletnim, jej matką, bratem i ojczymem. Na utrzymanie mieszkania łoży 600 zł miesięcznie. Miesięczny koszt utrzymania małoletniego wynosi natomiast ok. 2000 zł. Pozwani natomiast mieszkają w domu jednorodzinnym w P., są właścicielami mieszkania w W. które wynajmują oraz dwóch samochodów. Do ich majątku należy także zabudowana działka w miejscowości M., jeżdżą co roku nad morze i w góry. Babka małoletniego pracuje w (...), a dziadek prowadzi warsztat (...). Ojciec dziecka żyje w komfortowych warunkach, chociaż oficjalnie nie posiada majątku (k. 3-6).

W dniu 19 listopada 2014 r. pełnomocnik strony powodowej sprecyzował powództwo, wskazując, że wnosi o zasądzenie od T. S. alimentów w kwocie 600 zł miesięcznie i o zasądzenie od B. S. alimentów w kwocie 600 zł miesięcznie (k. 40).

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 grudnia 2014 r. pełnomocnik pozwanych wniósł o odwołanie powództwa w całości, które to żądanie Sąd potraktował jako żądanie oddalenia powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazał, że pozwani nie są tak majątni, jak to sobie wyobraża przedstawicielka ustawowa powoda, warsztat pozwanego nie przynosi znaczących dochodów, o czym świadczy to, że prowadzi warsztat jednoosobowo, podczas gdy dawniej zatrudniał 4

pracowników. Pozwana z kolei zarabia mniej niż przedstawicielka ustawowa powoda. Ponadto, pozwani mają na utrzymaniu 16-letniego syna D.. Mieszkanie w W. zostało sprzedane, a pieniądze uzyskane z tego tytułu otrzymała córka pozwanych. Samochody są znikomej wartości. Działka jest darowizną do brata pozwanego (k. 63-67).

Na rozprawie w dniu 30 grudnia 2014 r. pełnomocnik strony powodowej podtrzymał żądanie pozwu, od dnia złożenia powództwa. Pełnomocnik pozwanych wnosił o oddalenie powództwa (k. 156-157). Strony podtrzymały te stanowiska aż do zamknięcia rozprawy (k. 170).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Z rozwiązanego przez rozwód związku małżeńskiego A. S. i M. S. pochodzi małoletni I. S. urodzony (...) Na jego rzecz od jego ojca – M. S. zostały ustalone alimenty wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 września 2014 r. w sprawie IV C 780/10 w kwocie 600 zł miesięcznie.

M. S. z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego wobec I. S. nie wywiązywał się do grudnia 2014 r. Na dzień 31 października 2014 r. kwota jego zobowiązań z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiła 11.911,84 zł, a z tytułu należności wierzyciela alimentacyjnego 6.365,62 zł. M. S. nie był wówczas nigdzie zatrudniony. W okresie od 08 grudnia 2014 r. do 26 stycznia 2015 r. udało się wyegzekwować kwotę 3.000 zł. Od dnia 12 stycznia 2015 r. M. S. jest zatrudniony jako (...)na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na pełny etat za wynagrodzeniem w wysokości 1750 zł brutto miesięcznie. Z jego wynagrodzenia prowadzona jest przez komornika egzekucja alimentów na rzecz małoletniego powoda. M. S. nie utrzymuje kontaktu z synem.

A. S. mieszka w P. przy ul. (...). Pracuje od dnia 07 lipca 2014 r. jako (...)w (...) w P.. Z tego tytułu uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 2.800 zł brutto miesięcznie. Za wrzesień 2014 r. otrzymała 2.017,67 zł, a za październik 2014 r. otrzymała 2.337,88 zł netto. Jest zatrudniona na czas nieokreślony. Przekazuje swojej matce miesięcznie kwotę 600 zł na utrzymanie mieszkania. Zapożycza się w razie potrzeby u swojego brata.

I. S. mieszka w P. z matką, babcią macierzystą, jej mężem oraz małoletnim wujkiem – bratem przyrodnym matki. Uczęszcza do przedszkola w P. za opłatą średnio ok. 270 zł miesięcznie. Na jego leczenie stomatologiczne wydawana była w 2012 r. kwota średnio 60 zł miesięcznie, a w 2013 r. i 2014 r. – średnio 40 zł miesięcznie. Chodzi na zajęcia karate. Jego potrzeby są standardowe. Nie ma kontaktu z dziadkami ojczystymi. Dotychczasowe koszty utrzymania I. S. to kwota ok. 1000 zł miesięcznie.

T. S. i B. S. mieszkają w domu jednorodzinnym w P. razem z małoletnim synem oraz z dorosłą córką i jej mężem. Pozwani opłacają abonament za ok. 20 zł miesięcznie. Opłata za wywóz śmieci wynosi 55 zł miesięcznie. Do końca 2013 r. opłacali lekcje tańca swojego małoletniego syna D. S., co wiązało się z miesięcznym wydatkiem 120-200 zł, opłata za telefon średnio ok. 110 zł miesięcznie, oraz ok. 60 zł miesięcznie za telefon firmowy T. S..

B. S. w 2013 r. osiągnęła dochód w wysokości 37.295,89 zł (średnio miesięcznie ok. 3.110 zł). B. S. od lipca 2009 r. jest zatrudniona w (...) jako (...). W okresie od czerwca do listopada 2014 r. jej średnie wynagrodzenie zasadnicze netto wynosiło ok. 1.750 zł miesięcznie. Łącznie z nagrodami uznaniowymi, średnio miesięcznie zarabiała ok. 2.000 zł miesięcznie netto. Opłacają rocznie ubezpieczenie domu w kwocie 359 zł (ok. 30 zł miesięcznie). Opłacają podatek od nieruchomości w kwocie 1.735 zł rocznie (ok. 145 miesięcznie).. Na gaz wydają średnio 500 zł miesięcznie. Prąd w domu w (...) to koszt średnio 150 zł miesięcznie. T. S. opłaca ubezpieczenie indywidualne w kwocie ok. ok. 45 zł miesięcznie. Prąd w domu w P. kosztuje średnio 330 zł miesięcznie. Koszt prądu do zakładu (...)wynosi średnio 510 zł miesięcznie. W 2013 r. T. S. osiągnął przychód w kwocie 21.756,40 zł. (miesięcznie ok. 1.800 zł). Telefon do firmy ok. 60 zł miesięcznie. T. S. uzyskuje z prowadzonego przez siebie zakładu (...)przychód w wysokości średnio 5.300 zł miesięcznie. B. S. spłaca pożyczkę w kwocie 189 zł miesięcznie. T. S. spłaca kredyty w kwocie 700-800 zł miesięcznie. Pozwani mają 9-letnie auto.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o następujące dowody: kopia zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych k. 9-10; zaświadczenie komornicze k. 11; kopia zaświadczenia pracodawcy k. 12; kopie

orzeczeń dotyczących obowiązku alimentacyjnego ze sprawy rozwodowej k. 13-17; potwierdzenie przelewu k. 18; historia transakcji k. 19-20, 22; kopie faktur VAT k. 21, 23-24; kopia karty leczenia stomatologicznego k. 25-26; kopie rachunków k. 27-30; kopie zestawień opłat za przedszkole k. 31-37; kopie dowodów wpłat k. 72 – 76; kopie faktur VAT k. 77-78v, 84; kopie PITów k. 79-82, 86-86v; kopia polisy k. 83-83v; kopia decyzji ws. wymiaru podatku k. 85-85v; zaświadczenie k. 87; odpis skrócony aktu urodzenia k. 89; kopie poleceń przelewów k. 90-91v; kopie faktur VAT i potwierdzeń wpłat k. 92- 114; 96, 97v-; kopia potwierdzeń wpłaty k. 97; kopie faktur VAT k. 11-114; kopia PIT k. 115-117, 130-130v; kopia deklaracji rozliczeniowej ZUS i potwierdzeń wpłat ZUS k. 118-129; kopia deklaracji dla podatku od towarów i usług k. 130-130v; kopia faktury k. 131, k. 135-136, kopia deklaracji podatkowej k. 137-137v; kopie faktur, deklaracji podatkowych i potwierdzeń przelewów k. 138-144; kopia ewidencji przychodów k. 145-151; kopia zaświadczenia k. 152; zaświadczenie komornicze k. 163-163v; zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach k. 164; kopia potwierdzenia przelewu k. 165-165v zeznania świadka S. B. k. 158-159; zeznania świadka G. K. k. 167-168; przesłuchanie A. S. k. 168-169, k. 157; przesłuchanie B. S. k. 169, k. 157-158; przesłuchanie T. S. k. 170, k. 158.

Wskazać należy, że niektóre pisma i dokumenty zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych, a ponadto strony nie kwestionowały wiarygodności i mocy dowodowej tych dokumentów. Sąd określając koszty utrzymania I. S. oparł się także na zasadach doświadczenia życiowego, które pozwalają na określenie kosztów codziennego życia i zaspokojenia takich potrzeb jak wyżywienie, ubrania, środki czystości i kosmetyki, a także koszty wypoczynku oraz rozrywki.

Przesłuchania stron były co do zasady wiarygodne. Sąd nie miał co do tych dowodów wątpliwości. Stan faktyczny w przeważającej części został ustalony na podstawie tych dowodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 128 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Stosownie do treści art. 129 § 1 kro obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem, a jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych – obowiązek bliższych stopniem przed dalszymi. W pierwszej kolejności obowiązek alimentacyjny względem dzieci spoczywa na ich rodzicach. Są oni obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów wychowania i utrzymania. Jeśli jednak jedno z nich nie żyje albo nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi, przechodzi on w całości na drugiego rodzica. Dopiero gdyby i ten rodzic nie był w stanie wypełnić swego obowiązku alimentacyjnego, wejdzie w grę posiłkowy obowiązek krewnego dalszego, np. dziadków dziecka (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1967 r., II CR 88/67).

W przypadku wystąpienia z żądaniem zasądzenia alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji w dalszej kolejności dla udzielenia ochrony takiemu roszczeniu nieodzowne jest wykazanie niedostatku po stronie dziecka. Powszechnie przyjmuje się, że o niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy nie mogą być w pełni zaspokojone jego usprawiedliwione potrzeby.

Przechodząc do oceny zgłoszonego przez powodów roszczenia należy wskazać na kilka uwag natury ogólnej. Po pierwsze, iż obowiązek alimentacyjny osoby zobowiązanej w dalszej kolejności nie polega na przerzuceniu na nią niespełnionego obowiązku alimentacyjnego ojca dziecka, odpowiada ona bowiem za własne zobowiązanie, a nie za dług osoby zobowiązanej w bliższej kolejności. Po wtóre może ona być zobowiązana do takich świadczeń m.in. wówczas gdy uzyskanie od ojca dziecka na czas potrzebnych środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, a matka dziecka mimo odpowiedniej staranności i wykorzystania wszystkich możliwości zarobkowych nie jest w stanie sprostać w całości lub w części swoim obowiązkom względem dziecka i z tego powodu powód znalazł się w niedostatku. Wskazać należy, iż zgodnie z art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków nie jest możliwe lub połączone jest z nadmiernymi trudnościami.

Z przepisu tego wynika, że w zasadzie istnienie krewnego zobowiązanego w bliższej kolejności wyłącza konkretny obowiązek alimentacyjny krewnego zobowiązanego w dalszej kolejności. Od tej reguły przewidziano dwa wyjątki. Po pierwsze, gdy zobowiązany w bliższej kolejności nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi, a więc gdy nie dysponuje odpowiednimi możliwościami finansowymi. Po drugie, gdy uzyskanie alimentów od zobowiązanego w bliższej kolejności jest z innych przyczyn niemożliwe albo znacznie utrudnione. Przepis art. 133 § 1 kro w pierwszej kolejności nakłada obowiązek alimentacyjny na rodziców dziecka.

Dokonując oceny zasadności roszczenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania wskazać należy przede wszystkim, iż sytuacja finansowa małoletniego I. S. dotychczas była trudna. Alimenty należne od jego ojca nie były płacone. Aktualnie jednak w trakcie niniejszego procesu ojciec dziecka podjął pracę, jest legalnie zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony. Egzekwowanie więc alimentów od ojca dziecka stało się skuteczne.

W zakresie bieżących kosztów utrzymania powoda, koszty te w usprawiedliwionym zakresie są możliwe do pokrycia przez matkę powoda, bez konieczności zasądzenia subsydiarnie alimentów od pozwanych. W takim zakresie, zdaniem Sądu, powód nie jest w niedostatku. A. S. jest w stanie pokryć bieżące koszty utrzymania syna, szczególnie, iż obecnie jego ojciec spełnia swój obowiązek. Wobec formy zatrudnienia ojca małoletniego powoda należy przyjąć, iż sytuacja będzie miała charakter trwały. Dochody przez niego uzyskiwane będą pozwalały na pokrywanie przez ojca małoletniego ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego.

Odnosnie pozwanych stwierdzić należy, że ich sytuacja materialna nie jest aż tak dobra jak ją przedstawiała strona powodowa w uzasadnieniu pozwu. Dochód przypadający na jednego członka rodziny pozwanych w porównaniu z dochodem przypadającym w gospodarstwie domowym powoda są na podobnym poziomie. Wobec braku niedostatku po stronie powoda, oraz faktu spełniania obowiązku alimentacyjnego przez jego ojca szczegółowe wyliczenia okazały się niekonieczne.

Reasumując, w ocenie Sądu Rejonowego brak jest przesłanek uzasadniających zasądzenie obowiązku alimentacyjnego od pozwanych na rzecz powoda. Z tego też względu powództwo w niniejszej sprawie należało oddalić w całości. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł w zakresie alimentów jak w punktach I i II na podstawie art. 132 kro.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc przyjmując, iż w niezasadnym jest obciążanie tymi kosztami małoletniego I. S., który nie posiada własnego majątku, a wytoczenie powództwa spowodowało wymuszenie przekazywania alimentów ze strony ojca małoletniego, co nastąpiło bezpośrednio po wszczęciu procesu.